

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА**

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління господарською діяльністю підприємства
Викладач (-і)	Михайлів Галина Василівна, доц., к.е.н., доц. менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+380997502803
E-mail викладача	halyna.mykhailiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmim.pnu.edu.ua/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Підприємство виступає головним структуроутворюючим елементом економіки, в якому «поєднуються» трудові, матеріальні та фінансові ресурси з метою виготовлення різноманітної продукції й надання послуг для задоволення потреб суспільства. Забезпечення ефективного управління в умовах ринку є складною проблемою, оскільки функціонуючи в динамічному середовищі, підприємство випробує на собі вплив багатьох, не завжди передбачуваних факторів. В процесі вивчення дисципліни «Управління господарською діяльністю підприємства» здобувачі формують теоретичні знання і системне уявлення про управління господарською діяльністю підприємства та набувають практичних навичок використання технологій та інструментарію управління різними аспектами діяльності підприємства.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення дисципліни є формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств. Предмет дисципліни – вивчення конкретних форм виявлення економічних законів і закономірностей розвитку суспільного виробництва в господарській діяльності підприємства. Завданнями дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з таких питань: – підприємство як суб'єкт господарювання та основні напрями його господарської діяльності; – методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства; – формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; – визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання; – теоретичні засади формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання; методичні підходи до їх аналізу та планування; – теоретичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування; – теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування; – механізм формування економічних результатів господарської діяльності підприємства; – оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення; – конкурентоспроможності підприємства та методи її оцінки; – механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.	

4. Результати навчання

Програмні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

Програмні результати

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 180 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	32
практичні заняття	38
самостійна робота	110

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий нормативний
3	073 Менеджмент	2	

Тематика курсу

Тема	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Основи управління діяльністю підприємства як суб'єкта господарювання	Лекція, практичне заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	Лекція, практичне заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	Лекція, практичне заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал.	5 балів	До наступного заняття за

			Пройти тестування до теми		розкладом
Тема 4. Управління основним капіталом підприємства	Лекція, практичне заняття	1,3,7,14	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Управління оборотним капіталом підприємства	Лекція, практичне заняття	5,6,7,8	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Управління персоналом підприємства	Лекція, практичне заняття	5,6,7,8, 14	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Управління маркетинговою діяльністю підприємства	Лекція, практичне заняття	5,6,7,8	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Управління витратами підприємства	Лекція, практичне заняття	1,9,10	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Управління прибутком підприємства	Лекція, практичне заняття	1,2,5,7, 11	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 10. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства	Лекція, практичне заняття	1,2,7,11, 14	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 11. Управління інвестиційною діяльністю підприємства	Лекція, практичне заняття	4,5,7,8	Опрацювати лекційний матеріал,	5 балів	До наступного заняття за

			підготуватися до практичного заняття		розкладом
Тема 12. Управління ризиками господарської діяльності підприємства	Лекція, практичне заняття	1,6,7,12, 13	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 13. Управління господарською діяльністю підприємства в кризовому стані	Лекція, практичне заняття	1,8,9,13	Опрацювати лекційний матеріал. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен) “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.				
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2		
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання		
	Теми 1-13	Теми 1-13	Теми 1-13		
	30	10	10		
	50			50	
50			100		
Семінарські заняття	Загальна підсумкова оцінка за семінарські заняття складається за методикою нагромадження балів за результатами поточного контролю знань, тестів. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал, розв’язати задачі. Протягом семестру студент має можливість отримати десять оцінки по 5 балів за кожну усну відповідь. Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу. Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і				

	навичок з предмету, вирішення завдань, перевірка рівня їх виконання та оцінювання. Семінарські заняття є ланцюжком, який зв'язує теоретичну підготовку та навчальну практику з дисципліни.
Самостійна робота	Важливе значення для опанування теоретичним матеріалом має виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань. Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником формування вміння навчатися, що сприяє активізації засвоєння знань; основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час. Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.
Вимоги до письмової роботи	Студент виконує індивідуальну презентаційну роботу, яка є допуском до складання екзамену. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою менеджменту і маркетингу, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.

7. Політика курсу

Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Заохочується ознайомлення з найкращим досвідом практичної діяльності у сфері логістики як вітчизняних, так і міжнародних компаній. А також можливості використання даного досвіду у реальних компаніях, з діяльністю яких знайомі студенти або є працівниками.

Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Структура білета включає 4 завдання, три теоретичні питання та тестові завдання. Правильна відповідь на кожне питання білету оцінюється максимум в 10 балів, тестові завдання – 20 балів. Також студенти мають можливість (за письмовою заявою групи) здавати екзамен у письмовій тестовій формі на платформі дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів чи екзаменів.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (<https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій>). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

9. Рекомендована література

1. Господарський кодекс України : кодекс від 16.01.2003 № 436-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – 28 трав. – № 11. – 462 с.
2. Цивільний кодекс України. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
3. Базецька Г. І. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси підприємства» / Г. І. Базецька; Харків.

- нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 125 с
4. Бець, М. Т. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / М. Т. Бець, О. Н. Боровик, Н. Г. Георгіаді, Р. Р. Гриник-Русин, Т. І Данько ; за наук. ред. С. В. Князя. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 223 с.
 5. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навч. посіб. / І.М.Бойчик.– К. : Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с.
 6. Лойко, В. В. Економіка підприємства : навч. посіб. для студентів напряму підгот. 6.030504 «Економіка підприємства» / В. В. Лойко, Т. П. Макаровська. –К. : КНУТД, 2015. – 267 с.
 7. Мазур, О. Ринкове ціноутворення / О. Мазур. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 480 с.
 8. Матюшева, Л. С. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. С. Матюшева, Л. О. Меренкова, О. В. Грачов, В. Ю. Маляревський ; за заг. ред. проф. В. І. Хомякова. – Черкаси : ЧДТУ, 2013. – 215 с.
 9. Мачкур, А. Є. Економіка і управління підприємством : навч. посіб. для студ. неекон. спец. / А. Е. Мачкур, Л. А. Лецій, З. О. Коваль. – Л. : Львівська політехніка, 2010. – 154 с.
 10. Попов, О. С. Економіка підприємства : навч. посіб. / О. С. Попов, В. В. Лебедченко, З. В. Каменева, С. В. Косенко. – Х. : ХАІ, 2013. – 175 с.
 11. Череп, А. В. Економіка підприємства : підручник / А. В. Череп, В. В. Ярмош. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 335 с.
 12. Шарко, М. В. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 434 с.
 13. Сазонець, І. Л. Міжнародні стандарти безпеки підприємств : навч. посіб. / І. Л. Сазонець. – Рівне : Волинські обереги, 2015. – 351 с.
 14. Лойко, В. В. Економіка підприємства : навч. посіб. для студентів напряму підгот. 6.030504 «Економіка підприємства» / В. В. Лойко, Т. П. Макаровська. – К. : КНУТД, 2015. – 267 с.
 15. Михайлів Г.В. Механізм стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу / Г.В. Михайлів. Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Серія: Економіка. 2019. Випуск 14. С.209-219
 16. Михайлів Г.В. Фінансова підтримка розвитку малого та середнього бізнесу в Україні / Г.В. Михайлів. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2019. Випуск 15. Том 1. С. 58-64
 17. Viktoriia D. Filippova, Viktoriia A. Budnyk, Halyna V. Mykhailiv, Liubov V. Hryniv, Olga I. Los PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP PROJECT MANAGEMENT: BENEFITS FOR THE STATE AND BUSINESS. International Journal of Management. Volume 11, Issue 3, March 2020, pp.602–611, Article ID: IJM_11_03_062 Available online at <http://www.iaeme.com/ijm/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=3> Journal Impact Factor (2020): 10.1471 (Calculated by GISI) www.jifactor.com ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510 http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_3/IJM_11_03_062.pdf

Викладач _____ **Михайлів Г.В.**